Kulturfabrikken

| | |
|---|---|
| Arkivsaknr.: | 26/676 |
| Dok.nr: | 26/2548 |
| Arkiv: | FA |
| Saksbehandler: | Brynjar Pettersen |
| Dato: | 05.02.2026 |

# Forprosjekt: Munch og Nord-Norge

| Utvalgssaksnr. | Utvalg | Møtedato |
|---|---|---|
| PS - 003/26 | Kulturfabrikken Sortland KFs styre | 17.02.2026 |

**INNSTILLING**
1. Styret i kulturfabrikken gir sin tilslutning til å etablere forprosjektet «Munch og Nord-Norge» under forutsetning av finansiering fra KORO.

2. Om finansiering ikke oppnås, anbefales det å arbeide videre med forprosjektet, da innenfor egne rammer – personellmessig og økonomisk.

## Kulturfabrikken Sortland KFs styre behandling - 17.02.2026 - PS-003/26

**BEHANDLING I MØTE**

Assisterende direktør orienterte innledningsvis om prosjektet.
Innspill i møte til et mulig forprosjektet:

- Sikkerhet knyttet til mulig visning av originale Munch-malerier i Kulturfabrikken
- Kompetansebygging for kunst lokalt

Enstemmig vedtatt.

**Kulturfabrikken Sortland KFs styre PS - 003/26 VEDTAK:**
1. Styret i Kulturfabrikken KF gir sin tilslutning til å etablere forprosjektet «Munch og Nord-Norge» under forutsetning av finansiering fra KORO.

2. Om finansiering ikke oppnås, anbefales det å arbeide videre med forprosjektet, da innenfor egne rammer – personellmessig og økonomisk.

**KORT BESKRIVELSE AV SAKEN**
Nordland akademi for Kunst og Vitenskap (NAKV) og Museum Nord (MN) har, etter initiativ fra uavhengig Forsker/forfatter Dag Rydmark og etterkommer etter Munch-Ellingsen i Sigerfjord, Stig Falck

Petersen, arbeidet med å øke kunnskap og bevissthet om relasjonen mellom familien Munch og enkeltpersoner og familie med tilknytning til Vesterålen, Lofoten og Senja.

Kulturfabrikken er blitt invitert inn i prosjektet, da vårt galleri (Ariblå) synes å være det mest egnede lokale for å huse en utstilling av Munchs kunst. En sentral del av historien om hans - til nå- lite belyste forhold til Nord-Norge dreier seg også om hans nærmeste families tilknytning til Hadsel og senere Sortland.

**Forprosjekt**

Kulturfabrikken er den eneste av partene som kvalifiserer til å søke forprosjektmidler hos KORO - LOK-midler. Maks søknadssum er 100.000, som primært vil gå til prosjekt- utvikling og prosjektledelse, samt møter og workshop. Søknaden er sendt innen fristen 1 februar, noe styreleder er orientert om.

MN har ikke anledning til å ta lead-partner-rollen i 2026. De har likevel sagt seg villige til å delta som prosjektpartner i forprosjektet. NAKV har forankret sin medvirkning som partner i forprosjektet gjennom styrevedtak. Rollene, ansvars- og arbeidsfordelingen i det videre arbeidet vil bli vurdert i forprosjektet, hvis vi lykkes å komme videre til hovedprosjekt i 2027.

**FAKTA I SAKEN**
**Utstillingens tre søyler**

I prosjektet vil kvinnens liv og roller i Edvard Munchs samtid som modeller, mødre, kunstmotiver og samfunnsaktører, sett ut fra et nordnorsk perspektiv, være et bærende element.Utstillingen er planlagt bygget opp rundt tre sentrale skikkelser med ståsted i Vesterålen og Senja som på ulike måter knyttes til Edvard Munchs liv og virke;

1. Peter Andreas Munch – Edvard Munchs lillebror som var lege på Lekang/ Steilo i Hadsel
2. Andrea Munch-Ellingsen og livet til Peter Andreas datter som tilbrakte størsteparten av livet i Sigerfjord, der hun opparbeidet seg det som sannsynligvis var en av Norges største private samling av malerier, litografier, raderinger og tegninger av hennes verdensberømte onkel. Deler av samlingen ble solgt til Olav Selvaag for å finansiere utdanningen til hennes fire barn. 12 kunstverk ble stjålet fra villaen til familien Selvaag på Ullern i Oslo i 1988. Bildene kom aldri til rette. For Sortlands del vil denne historien være spesielt interessant.
3. Hanna Brieschke fra Silsand på Senja som var Edvard Munchs nest siste modell. I ti år fra 1932 var hun den enste profesjonelle modellen som Munch engasjerte. Munch omtalte henne bare som «Nordlandspiken»

Prosjektet tar utgangspunkt i tidsånden fra 1920- og 30-tallet og løfter frem både slektens betydning og de nordnorske enkeltpersonene som fikk en plass i Edvard Munchs liv og kunst. Historien er særlig knyttet til Vesterålen og Senja, og prosjektet er utviklet etter en idé av Dag Rydmark som gjennom sitt arbeid ved forskningsbiblioteket ved Munchmuseet har formet innhold, prosess og utvikling.

Det videre arbeid utvikles gjennom et forprosjekt med tverrfaglig samarbeid med ansatte og øvrig fagpersonell ved nevnte institusjoner (Kulturfabrikken, NAKV og MN) for å sikre delaktighet og eierforhold til prosessen. Sentralt i arbeidet vil være å løfte fram underrepresenterte historier.

**Målgrupper**

- Allmennheten, det være seg folkeopplysning for både enkeltindivid og samfunn
- Innbyggerne i Vesterålen, Lofoten og Senja, men med nedslagsfelt i hele Nord-Norge
- Politisk ledelse og administrasjon i kommune, fylke og stat
- Reiselivsnæringen og det øvrige næringslivet i landsdelen
- Lokale og nasjonale medier, så vel som internasjonal dekning av prosjektet
- Akademia, både nasjonalt og internasjonalt

**Relevans**

- En unik utstilling med verdensarv som sjelden forlater hovedstaden
- Produksjon av en rekke tilstøtende arrangementer som vil berike kulturtilbudet, fremfor alt i vår nordlige landsdel
- Markedsføring av regionene Vesterålen, Lofoten og Senja
- Positiv oppmerksomhet og omdømmebygging for regionene
- Lokal stolthet og tilhørighet til en av verdens fremste malere

**Mulige samarbeidspartnere (avklares i forprosjektet)**

- Munchmuseet (etablert kontakt)
- Nasjonalmuseet
- Kulturdepartementet
- Nordnorsk kunstnersenter
- Kommunene i Vesterålen, Lofoten og Senja
- Kultursamarbeidet i Vesterålen
- Reiselivsselskapene Visit Vesterålen, Visit Lofoten, Visit Senja
- Nordland og Troms fylkeskommuner
- Midt-Troms Museum
- Senja kunstforening
- Svolvær kunstforening
- Sortland kunstforening og Sortland Historielag
- Private kunstinteressenter som Carl Christian Krefting og brødrene Selvaag
- Distriktsmusikerne i Vesterålen
- Musikk i Nordland

**Mulige finansieringskilder (avklares i forprosjektet)**

- Kulturrådet
- KORO
- Forskningsrådet
- Sparebank 1 - Samfunnsløftet
- 68 Grader Nord-bidraget
- Kommuner og fylkeskommuner
- Fritt Ord
- Wilhelmsens stiftelse
- Bergersenstiftelsen
- Prosjektstøtte gjennom EU-program eller Nordisk ministerråd
- Andre næringslivsaktører

**Visningsarenaer, utstillingsobjekter, mulige arrangementer (Avklares i forprosjektet)**

- En rekke malerier, akvareller, grafiske blad og brev har relevans for utstillingen og tenkes deponert fra Munchmuseet og Nasjonalmuseet
- Selve kunstutstillingen tenkes i utgangspunktet som en vandreutstilling til Sortland, Vågan og Senja, hhv. Visningsrommene Ariblå på Kulturfabrikken Sortland, SKREI i Kabelvåg og Postgården på Finnsnes.
- Rundt selve utstillingene planlegges det for en rekke kulturarrangementer, slik som konserter, foredragsserier, seminarer, debatter, filmvisninger mv. som relaterer seg til Munchs kunstnergjerning, hans samtid, så vel som andre kunstuttrykk som kan assosieres med ham.
- Det planlegges også opplegg for barn og unge via formidlingsarenaer som DKS og bibliotekstjenestene i regionene.
- Det lages en nettside om prosjektet som driftes av samarbeidspartene, samt en utstillingskatalog.
- Det arbeides for en biografi tuftet på de tre søylene som tar for seg kontakten mellom Munch og Nord-Norge.

**Forprosjekt : Prosjektutvikling og ansvarsfordeling (forprosjekt)**

- Neste hendelse vil, i skrivende stund, være et seminar i regi av Kulturfabrikken Sortland under Kulturuka, 22 mars 2026.
- I forprosjektet vil nødvendig styreforankring hos partene vil foretas. Midlene som omsøkes fra KORO vil øremerkes forprosjektet.
- Dag Rydmark foreslås som leder og koordinator i forprosjektet, understøttet av en arbeidsgruppe fra Museum Nord, Nordland Akademi og Sortland kommune som suppleres av eksterne fagkrefter ved behov. Arbeidsgiveransvaret skal defineres gjennom en samarbeidsavtale utgått av partene, hvor også den øvrige arbeidsfordelingen defineres.
- Fremstilling av en handlingsplan og tidslinje der prosjektet visualiseres med hendelser, ansvar, finansieringsplan, søknadsflyt, produksjonsprosesser, markedsføring og sluttrapportering.
- Stig Falk-Petersen, rådsmedlem i Nordland Akademi og etterkommer av Munch-Ellingsen-slekten, kontakter familiemedlemmer for å innhente oversikt over kunst av Edvard Munch i familiens nåværende så vel som historiske besittelse.

**Tidshorisont**

- Formell oppstart av utstillingsprosjektet (hovedprosjekt) i februar 2027, i kjølvannet av selve forprosjektet som i realiteten har løpt siden 2024, hvor data har blitt samlet gjennom en forskningscelle ved Munchmuseet. Her har seniorkurator Petra Pettersen bistått med informasjonsinnhenting. Gerd Woll ved Munchmuseet har også signalisert at hun ønsker å bistå med kuratering av utstillingen.
- Det omsøkes midler i løpet av 2026 og formaliseres avtaler med eksterne partnere og aktuelle visningssteder.
- Det forberedes en kurateringsprosess høsten 2026 med fagfolk som utgår arbeidsgruppen fra NAKV, MN og SK, samt relevante eksterne. Rundt visningsstedene skapes et program som forespeilet i punkt VI.

Utstillingen åpner på første visningssted andre halvdel 2027, fortrinnsvis Ariblå ved Kulturfabrikken Sortland,

**VURDERING**

**Personalmessige vurderinger**
Forprosjektet vil kreve egeninnsats fra Kulturfabrikkens ansatte, og vil bli prioritert innenfor ordinær innsats innenfor kunstfeltet. Det legges ellers opp til å leie inn ekstern prosjektledelse innenfor de rammene som er omsøkt fra KORO (kr. 60.000), under forutsetning av tilskudd.

**Økonomiske vurderinger**
Kulturfabrikken har søkt KORO (LOK-midler) om kr 100.000 til forprosjekt. Svar forventes i løpet av våren 2026. Egenandelen er lagt inn som egeninnsats i forprosjektet fra partnerinstitusjonene tilsvarende 200 timer totalt, noe som synes realistisk. Forprosjektet vil avdekke behov for videre finansiering, hvor de ulike partene kan ha tilgang til å søke midler:

**Folkehelse vurderinger**
Prosjektet vil skape entusiasme og stolthet for Sortlands innbyggere og vil gjennom ulike arrangementer kunne tilbys alle lag i befolkningen

**Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger**
Ikke vurdert

**Faglige vurderinger**
Tverrfaglig samarbeidsprosjekter som dette, hvor både kunstfaglige, kunsthistoriske -og historiefaglige miljøer knyttes sammen vil bidra til økt kunnskap og kompetanse. Dette vil igjen gi lokale organisasjoner som kunstforening og historielag et løft i sitt arbeide.

**Administrasjonens vurderinger**
Det er allerede gjort et solid forarbeid siden 2024 med innhenting av data og kartlegging av historikk og relevante verker gjennom en av initiativtakernes arbeide på Munchmuseet. Ansatte ved Munchmuseet har  engasjert seg i dette arbeidet, og forprosjektets formål er bl.a å formalisere samarbeidet med Munchmuseet, samt flere andre institusjoner i det videre arbeidet, . Å få til en utstilling av Munchs verker på Sortland, satt i en kontekst som relaterer seg til vår region, vil være et stort løft for Kulturfabrikkens Kunstformidling.

**KONKLUSJON**
Administrasjonen anbefaler å gå videre med dette spennende arbeidet under forutsetning av at tilskudd til forprosjektet blir innvilget. Om dette ikke blir gitt, bør det arbeides videre med forprosjektet, da innenfor egne rammer – personellmessig og økonomisk.